

UDZIELANIA NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ, ŚWIADCZENIA NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO I NIEODPŁATNEJ MEDIACJI W BYDGOSZCZY

Podstawa prawna: ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 44).

NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA (NPP) obejmuje:

- poinformowanie osoby o obowiązującym stanie prawnym, przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązках, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądowo-administracyjnym, lub;
- wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego;
- sporządzenie projektu pisma w sprawach, o których wyżej mowa, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądowo-administracyjnym, lub;
- nieodpłatną mediację, lub;
- sporządzenie projektu pisma o zwolnienie z kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowo-administracyjnym oraz poinformowanie o kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem sprawy na drogę sądową.

NIEODPŁATNE PORADNICTWO OBYWATELSKIE (NPO) obejmuje działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, zmierzające do podniesienia świadomości tej osoby o przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązках oraz wsparcia w samodzielnym rozwiązywaniu problemu, w tym, w razie potrzeby, sporządzenie wspólnie z osobą uprawnioną planu działania i pomoc w jego realizacji. Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje w szczególności porady dla osób zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego.

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje również **nieodpłatną mediację**.

NIEODPŁATNA MEDIACJA (NM) obejmuje:

- poinformowanie osoby uprawnionej o możliwościach skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji oraz korzyściach z tego wynikających;
- przygotowanie projektu umowy o mediację lub wniosku o przeprowadzenie mediacji;
- przygotowanie projektu wniosku o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego w sprawie karnej;
- przeprowadzenie mediacji;
- udzielenie pomocy w sporządzeniu do sądu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem.

Uwaga: nieodpłatna mediacja nie obejmuje spraw, w których:

- sąd lub inny organ wydały postanowienie o skierowaniu sprawy do mediacji lub postępowania mediacyjnego;
- zachodzi uzasadnione podejrzenie, że w relacji stron występuje przemoc.

KTO MOŻE SKORZYSTAĆ z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego NPO, w tym nieodpłatnej mediacji?

- Nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, w tym mediacja **adresowane jest do osób, które nie są w stanie z własnych środków opłacić kosztów** udzielanej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, w tym osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającą innych osób w ciągu ostatniego roku.
- Osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie mogą stawić się w punkcie osobiście oraz osoby doświadczające trudności w komunikowaniu się, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 roku o języku migowym i innych środkach komunikowania się (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 20), może być udzielana nieodpłatna pomoc prawna lub świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, z wyłączeniem nieodpłatnej mediacji, także poza punktem albo za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość.
- Osobie chcącej dokonać zgłoszenia lub ujawnienia publicznie informacji o naruszeniu prawa w rozumieniu ustawy z dnia 14 czerwca 2024 roku o ochronie sygnalistów (Dz.U. poz. 928).

Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego odbywa się w punkcie lub za pomocą środków porozumiewania się na odległość według kolejności zgłoszeń, po umówieniu terminu wizyty. Wyjątek stanowią kobiety w ciąży, którym porady prawne udzielane są poza kolejnością.

NA POMOC PRAWNĄ LUB OBYWATELSKĄ NALEŻY SIĘ UMÓWIĆ:

- telefonicznie - dzwoniąc pod numer: **52 585-88-22** czynny: poniedziałki, środy i czwartki od godz. 9⁰⁰ do 14³⁰; wtorki od godz. 9⁰⁰ do 16⁰⁰; piątki od godz. 9⁰⁰ do 12³⁰
- elektronicznie na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości: **np.ms.gov.pl/zapisy**
- mailowo wysyłając zgłoszenie na adres: **pomocprawna@um.bydgoszcz.pl** wskazując formę kontaktu (telefon lub mail).

Koordynacją nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w Bydgoszczy zajmuje się Biuro ds. Zdrowia i Polityki Społecznej UMB, ul. Jagiellońska 61, 85-027 Bydgoszcz; tel. 52 58-58-728; e-mail: **pomocprawna@um.bydgoszcz.pl**

W Bydgoszczy w 2026 roku uruchomiono dziewięć punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i cztery punkty nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Wszystkie punkty są czynne od poniedziałku do piątku w godzinach – sprawdź na stronie internetowej: **www.bydgoszcz.pl/miasto/pomoc-prawna/**

We wszystkich punktach poradnictwa obywatelskiego pomocy udzielają adwokaci i radcy prawni.

